GUNNAR EKELÖF

ABSTRAKTA VARIANTER UR "SENT PÅ JORDEN"

1

mörkret faller i skuggan av solen, blommorna tystnar och stenarna sluter sig mer och mer, blommorna sluter sig mer och mer och mörkret tystnar medan jag hör mina egna steg som tvekande närmar sig på den avlägsna vägen av blinda kristaller
blinda kristaller i skymningen som faller i solens skugga och reflexer av en fjärran värld utan horisont som måste finnas någonstans på grund av rubbningarna i min egen bana
och stjärnornas ödesdigra inflytande öppnas i de darrande reflexerna av mig själv och tystnaden stannar lyssnande på vägen av blinda kristaller

jag sjunker sakta i skuggan av solen och natten följer med stjärnors ödesdigra inflytande
snöflingorna börjar sakta regna ned på marken som blommor ur intet i skuggan av skymningen och vita blommor slår plötsligt ut ur intet och regnar sakta ner på marken med kristallklara ögon medan jag sitter stilla och lyssnar på mina egna steg som tvekande avlägsnar sig och sakta försvinner i världsrymden

2

(i strängare form)

barnen leker tyst med ord på golvet
orden är ljudlösa men ödet räknar klockans slag med decimaler och fönstren gapar spindeltystnad; spiralerna stiger upp i tystnaden — *med andra ord* tystnaden sjunker i spiral
det är med dessa ord som barnen leker på golvet
men ödet räknar klockans slag med decimaler och fönstren gapar spindeltystnad
det är i denna tystnad som spiralerna sjunker vilket med andra ord vill säga att tystnaden stiger uppåt i spiral
för alltid?
låt oss tänka efter
långt härifrån är himlen kanske vit och marken vit och skogarna vita

solen lyser och jag talar sanning
jag ser mig framför mig själv: jag talar sanning och sanningen är vit och det finns ingen lögn
alltså är sanningen likamed himlen och marken och skogarna
men som vi förut sagt stiger spiralerna uppåt i den vita tystnaden och den senare sjunker i spiral
långt härifrån är himlen alltså för alltid vit och spänd i en stor båge över det isbelagda havet och dess spänning växer med den ofantliga kölden
den är ytterst bräcklig: man bör om möjligt inte ens låta ett enstavigt ord flyga ut på alltför förflugna vingar
himlen är ytterst bräcklig, dess spänning är ofantligt stor och den brister vid minsta ljud i den stora tystnaden
bitarna faller och splittras i skärvor mot den eviga isen och skärvorna dansar fram över isen tills de stannar
det är med dessa skärvor som barnen leker på golvet
nyss klingade de mot isen men nu är de orörliga och ljudlösa
ödet räknar sakta klockans slag med decimaler och tystnaden sjunker i spiral
den sjunker mot sin egen orgelpunkt, lugnt och säkert, med jämna taktfasta slag, som visaren på en klocka
då tiden är inne stannar den plötsligt med huvudet nedåt

3

konsten att inte se men ändå höra
kalkyler — och någonstans till vänster eller höger en värld utan horisont

mörkret faller ned i skuggan av solen, blommorna tystnar och stenarna sluter sig — blommorna sluter sig och mörkret tystnar och jag hör mina egna steg som går på vägen av avlägsna kristaller med eller utan ögon medan mörkret faller och skymningen i solens skogar och skuggorna av världen utan horisont någonstans till höger eller vänster
stjärnornas ödesdigra inflytande öppnas i de darrande reflexerna av mig själv och tystnaden stannar på vägen långt bort med kristaller eller utan ögon

jag sjunker i skuggan av solen och natten följer med stjärnornas ödesdigra inflytande
snöflingor börjar sakta regna ner på marken som blommor ur intet i skuggan av skymningen och blommorna slår ut ur intet och regnar sakta ner på marken med kristallklara ögon

mina egna steg som jag sitter och hör på avlägsnar sig mer och mer i världsrymden

4

ibland drömmer jag mig som om jag vore nära att finna mig själv
jag sitter blind i mörkret och hör mina egna steg som kommer långt bortifrån, närmar sig, går i sicksack, sökande
de går förbi mig eller vänder om och avlägsnar sig åter i fjärran
jag sitter och lyssnar i mörkret och har varken mod att hoppas eller bli förtvivlad (1928—29)

KOSMISK RESA

i begynnelsen var rymden färglös
ljuset fanns ännu inte
stjärnorna fanns ännu inte

det[1] föll i spiral mot sin egen medelpunkt och medelpunkten förminskades ständigt med samma hastighet
när det slutat falla steg det åter upp och medelpunkten förstorades

då öppnade sig åter stjärnorna på sina platser och började stilla rotera, konstellationerna kring konstellationer, solarna kring solar och planeterna kring planeter — jorden kommer åter inom synhåll långt därnere i världsrymden
den är mörk och stilla och svänger undergivet kring sin egen axel: kontinenternas konturer är knappast synliga då de glider ut i den stora grå dagern ur den mörka tunneln
vi betraktar åter de fem telefontrådarnas monotona dyning och de svarta taktstrecken blixtrar förbi
en fågelsvärm lyfter över fälten och gör några svängar fram och tillbaka innan den försvinner bakom ett vimmel av granar medan regndroppar kammar rutan och ångmolnen plötsligt slår ned och skymmer undan allt som inte är vitt

vi betraktar våra händer som ligger orörliga — den rytmiska tystnaden lugnar våra nerver och på den nersuttna dynan mitt emot flyter ett par uttråkade tidningar
måsarna kretsar misstänksamt över vattnet — bland lodräta gröna buteljer och tomma konservburkar flyter deras reflexer förbi

i morgongryningen kastar en stor svart ångare trossarna och lämnar motvilligt kajen
den glider utåt, längre och längre utåt i dimman och två bogserbåtar hänger sig envist fast vid dess sidor
den blir gråare och gråare
den stöter tre korta pelare mot himlen och en ofantlig svart skelettbro svänger sakta utåt och öppnar vägen till havet
världen öppnar sig utan horisont (1930)

[1] ljuset

(de fyra första dikterna skildrar — impressionistiskt-abstrakt — intryck av den totala solförmörkelsen 1914)